

საპარტიკო სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ И РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПРОФСОЮЗОВ

5 0350სს, 330ბა, 1988 წ.

№ 109 (9776) • ზაპნი 3 პაპ.

გამოცემის 1934 წლის 13 პერიდიკა

მრავალდღიანი ველორბოლის ბოლო ეტაპის წინ საქართველოს ნაკრები თავის უახლოეს კონკურენტებს — რუსეთის ფედერაციისა და უკრაინის გუნდებს შესაბამისად 2,37 და 3,24 წუთს უგებდა. ეს არც ისეთი პატარა სხვაობა გასლავთ, მაგრამ... ერთსაც და მეორესაც მდგომარეობის გამოსწორების ბოლო შანსი სწორედ ამ ეტაპზე მიეცათ. თბილისიდან წყნეთის მიმართულებით 13,5 კილომეტრის ტრასაზე და ისიც დაყოფილი სტარტით რბოლაში, ნებისმიერი სიურპრიზი იყო მოსალოდნელი. ყველაზე დიდი უბედურება, რა თქმეს უნდა, რაიმე ტექნიკური შეფერხება, ავარია იქნებოდა, ამიტომ ველოსიპედისტები ერთსა და იმავე დროს უაღრესად მობილიზებულიც უნდა ყოფილიყვნენ და ყურადღე-

დიდი გამარჯვება

ბითაც, ინდივიდუალურ რბოლაში ტაქტიკას და კოლექტივის სულისკვეთებას ნაკლები მნიშვნელობა აქვს. რბოლას ის ამთავრებს წარმატებით, ვისაც ძალა და გამძლეობა ჰყოფნის. პირველი ოცი მონაწილის ფინიშის შემდეგ ორიენტირად 36 წუთი იქნა მიჩნეული, მაგრამ მთავარი ფავორიტები წესისამებრ სტარტს ბოლოს სტოვებენ, ამიტომ საავარულთ იყო, რომ ამ შედეგს ბევრი მონაწილე გააუმჯობესებდა. საქართველოს ნაკრების მწვრთნელებს ორმავე საფეხურზე ჰქონდათ, ვინაიდან გუნდთან ერთად მისი წევრები — ვასილი დავიდენკო და ვარი კეხვა ბირად ჩათვალა იყვნენ დაწინაურებული. ესე იგი, ამ

დღეს ერთი გასროლით ორი კურდღლის მიცვლა შეიძლება. ოღონდ რაიმე სასაჩინოა შემთხვევას არ უნდა შეეშალოს. რბოლა უწყვეტად დამთავრდა. დისტანციაზე დარჩენილი იყო მხოლოდ ერთი მონაწილე — ვასილი დავიდენკო (აქი ვთქვით, ლიდერები სტარტს, ტრადიციულად, ბოლოს სტოვებენ), რომელმაც დამყარებული იყო ყველა იმედი (გუნდურიც და პირადიც). რბოლის პროცესში, ცხადია, ყველფრის დაანგარიშება ძნელია. ამას შეჯიბრების სამდივნო იწყებს მას შემდეგ, როცა უკანასკნელი მონაწილე გადაკვეთს ფინიშის ხაზს. მ.

წითელი პარათი — ბიპროკრატიზმ!

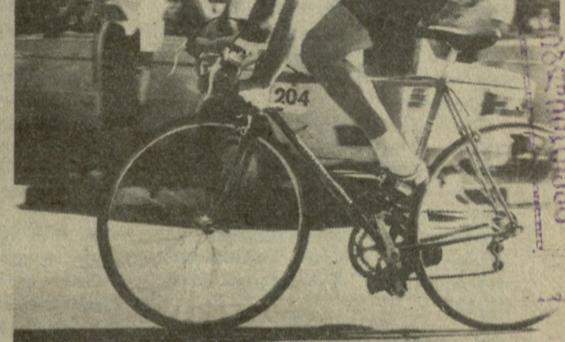
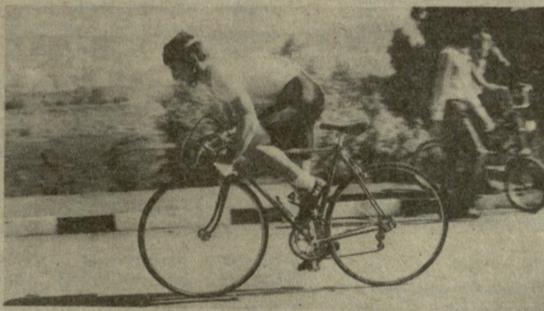
გამოკაცოცხლოთ სპორტული გარეგანი

უმაღლესი სასწავლებელში მისაღები გამოცდების წინ ფიზიკურ მომზადებაში აბიტურიენტთა შემოწმება, რომელიც წელს პირველად იწარმოება, საქირო და აუცილებელი სიახლეა. ცხადია, ამ დონის მიხედვით უნდა აამაღლოს ჩვენი ახალგაზრდობის ფიზიკური აქტიუობა, რომელიც დღესდღეობით საგანგაშოა, უნდა გაზარდოს ფიზიკულტურისადმი ინტერესი სკოლაში დღე და სასკოლო დაწესებულებებში, ფიზიკულტურის სიკეთეს უნდა აზიაროს ოჯახები... ეს მეტად მნიშვნელოვანი საქმეა. და აი, გამოცხადდა არ დაგვიანა. ახალგაზრდებმა, ასეთები კი ძალიან ბევრნი არიან, გადაწყვიტეს დაუყოვნებლივ შეუდგნენ მეცადინეობას ფიზიკურ მომზადებაში, სურთ გაიღონ ვახამარჯილი (ლაპარაკია თვეში სამმანეთიან აბონემენტზე) ოღონდ ვარჯიშებს ორგანიზებული ხასიათი მიეცეს. ასეთი ჯგუფები

მსურველებისთვის „დინამოს“ და „ლოკომოტივის“ სტადიონებზე უკვე მუშაობენ, მაგრამ, ზოგიერთი სამართლიანად გვეკითხება, რატომ არის ჩამკვდარი მუშაობა სხვა სპორტულ ბაზებზე, თუნდაც თვით უმაღლესი სასწავლებლებში? პირველ ყოვლისა ხომ მათ უნდა აინტერესებდეთ პირველ კურსზე ჯანსაღი, სულიერად და ფიზიკურად მხნე ახალგაზრდობის მიღება. რატომ არ ხსნიან ისინი ფასიან მოსამზადებელ ჯგუფებს? თურმე აბონემენტები არა აქვთ და ამიტომ. არადა, ფასიანი მომსახურების გეგმა კი ჰქონიათ, რომელიც არ სრულდება. ცხადია, გარდაქმნის პირობებში ძველებურად აღარ უნდა მსჯელობდნენ იქ, სადაც ამ საკითხის მოგვარება ეხებათ, ბიუროკრატიული ბარიერები მუშაობის გააქტიურების ხალისს არ უნდა უკარგავდეს ადამიანებს. იგი ისე უნდა გადავლახოთ, როგორც ამას, საქმე, დღევანდელია მოითხოვს. აქ კი... თურმე აბონემენტების დაბეჭდვა კვლავ ძველებური სისტემით ხდება და მრავალი ინსტანცია დასაძლევია. ეს მიზეზი ახლა საბუთად აღარ გამოვადგება. უმაღლესი სასწავლებლების სპორტულ კლუბებს ალბათ დაუყოვნებლივ უნდა დაეცნაოთ, რომ სასწრაფოდ დაამზადონ აბონემენტები ან მზა პროდუქცია შეიძინონ (დამზადებისთვის გაწეული ხარჯების ანაზღაურებით) იმათგან, ვისაც მისი საქმეა მარაგი აქვს. ბოლოს და ბოლოს რატომ არ შეიძლება საშემოსავლო ქვირით მივიღოთ აბონემენტის საფასური თვით ორგანიზაციაში? ვფიქრობთ, არის კიდევ ერთი გამოსავალი — ალბათ შეიძლება შემსახველ სალონებშიც გაიხსნას სათანადო ანგარიში, სადაც მსურველები შეიტანენ აბონემენტის ღირებულებას და გადახდის საბუთით მიაკონსერვონ ნებისმიერი უმაღლესი სასწავლებლის სპორტულ კლუბს. ვნახოთ, ვეძიოთ! ხომ ცნობილია: ვინც ეძიებს, ის პოუვებს კიდევ.

ჭაპუშთა II საკავშირო სპორტული თამაშების ჩემპიონი საგზატკეცილო ველორბოლაში — საქართველოს ნაკრები გუნდი. ზედა რიგში — ვასილი დავიდენკო (მარცხნივ) და ვარი კეხვა; შუაში — ვიქტორ ოვანესიანი (მარცხნივ) და ბაჩუკი ხორგუანი; ქვევით — ვიტალი მუსუღლიანი (მარცხნივ) და მამუკა შუბითიძე.

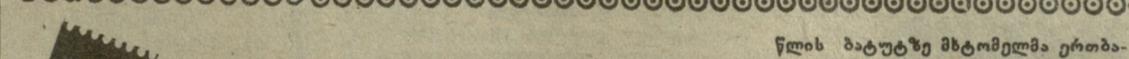

მიიღვიან სპორტსასპორტო

პართული სპორტის ისტორიაში არნახულ წარმატებას მიაღწია რუსულან ხოფერიამ, რომელმაც ახლახან ამერიკის ქალაქ ბირმინგემში მსოფლიო ჩემპიონის სამი

ოქროს მედალი მოიპოვა ბატუტზე ხტომაში. რუსულანი ამ დღეებში შინ დაბრუნდა და რესპუბლიკის სპორტსაკომში ტრადიციულ შეხვედრაზე მიიწვიეს. სპორტსაკომის ხე-

ლმძღვანელებმა 15 წლის თბილისელ გოგონას გულთადად მიულოცეს თვალსაჩინო წარმატება, გამოთქვეს რწმენა, რომ იგი კიდევ მრავალი გამარჯვებით გაახარებს ჩვენს ხალხს, ახალი წარმატებებით

თვის მონაგარი

პირველად, პირველად, პირველად...

ასეა, როცა საქართველოს ათლეტთა თვის მონაგარი ბარაქაიანი, მის მუდამ უდიდესი საიმოვნებოთ ვიხსენებთ, მით უმეტეს, როცა მათი მიღწევები უნიკალურია არა მხოლოდ რესპუბლიკის, არამედ, ზოგ შემთხვევაში, ჩვენი ქვეყნის სპორტისთვისაც. უნიკალური მიღწევები, რაღა თქმა უნდა, უიმეოთესი შემთხვევაა. სასიამოვნოა, რომ მისის თვის მონაგარი ამ მხრივ სწორედ ასეთი იშვიათი რამ აღმოჩნდა. ეს ერთიორად სასიხარულოა იმდენად, რამდენადაც წარმატებები მიღწეულია ოლიმპიური თამაშებისთვის მზადების პერიოდში, რაც ჩვენი სპორტსმენების საბჭოთა ნაკრებ გუნდებში მოხვედრის მეტ გარანტიას იძლევა. ამასთან, ის უიმეოთესი შედეგები მშვენიერთა სქესის წარმომადგენლებმა აჩვენეს, რაც ჩვენი სპორტსმენებისთვის ასევე იშვიათი შემთხვევაა.

საუბარი გვინდა დავიწყოთ თბილისელი რუსულან სიმეონის წარმატებებით, რასაც მან ამერიკის შერთებული შტატების ქალაქ ბირმინგემში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატში მიაღწია. ამ თხოუმეტი

გაუთქვამს სახელს ქართულ და საბჭოთა სპორტს. — მე მზად ვარ გაეკეთო ყველაფერი, რაც ჩემზეა დამოკიდებული, სპორტი ჩემი მოწოდებაა და მხარბებს, როცა ადამიანებს გულთან ასლოს მიაქვთ ყველა წარმატება, რასაც საქართველოს სპორტსმენები დიდ სპორტულ სარბიელზე აღწევენ — თქვა რ. ხოფერიამ.

დაკვიდრებული ტრადიციისამებრ სპორტსაკომში შეხვედრის შემდეგ რ. ხოფერია ეწვია სპორტული დიდების სეივანს, სადაც მან თავისი ხე დარგა მსოფლიო ჩემპიონთათვის გამოყოფილ ადგილზე.

სსრ კავშირის თასზე

3 და 4 0350სსს შედგა სსრ კავშირის 1988-89 წლების საფეხბურთო თასის პირველი მეფე ქსენტიდ ფინალური მატჩები. მოსკოვის „დინამოსა“ და ნიკოპოლის „კოლოსის“ შეხვედრა მოსკოვში დამთავრდა ფრედ — 0:0. ვილინუსის „ჟალგირისმა“ ანგარიშით 4:2 მოუგო თბილისის „შევარდენი“-საი“-ს (პირველი ტაიმი ფრედ დამთავრდა — 1:1). გუშინ თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე ადგილობრივმა დინამოელებმა მიიღეს კიშინიოვის „ნისტრუ“.

შეხვედრის მე-9 წუთზე მასპინძლებმა — ცვება-ქეცბაიამ ოსტატურად გაითამაშეს ერთს ვალიანი კომბინაცია და ანგარიშიც გაიხსნა. შესვენების შემდეგ კი იმავე ქეცბაიამ შორიდან მეტოქეთა მეკარის მოედანზე ჩაქიდა ბურთი და აშკრად გურულმა დააწინაურა მასპინძლები. სტუმართა შუამარბმა ვასილევმა კი 59-ე წუთზე, შორიდან უძლიერესი დარტყმით გაქვიტა ერთი გოლი. 2:1 გაიმარჯვა „დინამომ“, რომლის რიგებში იყვნენ: ვაბელო, კეტაშვილი, თევზაძე, თარბა, აფციაური, კორღალიძე (გუბაზი), სვანაძე, ცვება (ფერცხალავა), ქეცბაია, გურული, მესხი (მ. ჭიშკარიანი).

თვის მონაგარი

პირველად, პირველად, პირველად...

(დასასრული)

ეს ყველაფერი, რა თქმა უნდა, გვახარებს, მაგრამ, სამწუხარო ისაა, რომ ბატუტზე სტომა ოლიმპიური ხანობა არ გახლავთ. არადა, ოლიმპიური თამაშები წარმოადგენს სპორტული სეზონის მთავარი მოვლენა... ამიტომ ახლა ყურადღებას გაგამახვილებთ სწორედ იმ ხანობებზე, რომელთა წარმომადგენლებს სეული ელოდება.

რაკი ჩვენი სპორტსმენების თვის მონაგარი მშვენიერა სქების წარმომადგენელთა უნიკალური მიღწევებით დავიწყეთ, მოგონებებს ისევე მათი ასევე არაორდინარული მიღწევებით გავაგრძელებთ.

● ბონუი გამართულ სინქრონული ცურვის ოსტატთა ვერობის თანხს გათამაშებაში თბილისელმა ხროსტინა ფალასანდიმ ყველას აჯობა ჭკუფურ ვარჯიშში თანაგუნდელებთან ერთად, ხოლო წვეილთა და ერთეულთა თანრიგებში მეორე იყო. ვ. არტიმოვიანთან დღუტში კი პირველი საბჭოთა სპორტსმენია, რომელმაც წვეილთა თანრიგში სპარსო ადგილი მოიპოვა. ამასთან ხროსტინამ, საბჭოთა ნაკრებთან ერთად, ცეროპის თახი გუნდურ პირველობაშიც დაიხსკურთა.

● სბპმთა ნაკრებ გუნდში დასამკვიდრებლად ასევე დიდი განაცხადი გააკეთა თბილისელმა ძიულაობისმა ამირან ტომბაშვილმა (80 კგ). ესპანეთის ქალაქ პამპლონაში გამართულ ევროპის ჩემპიონატში ჩვენი ქვეყნის ნაკრების დებიუტანტმა ტრეტიკაშვილმა ყველა მეტოქე დაამარცხა. მათ შორის ფინალში სძლია ევროპის შარშანდელ ჩემპიონს პატრიკ რუს (ხაფრანგეთი) და საბჭოთა ნაკრებს, ორწლიანი შესვენების შემდეგ, თავის წონაში ოქროს მედალი მოუტანა.

ამ შეჯიბრებაში ძალას ცდიდა ჩვენი რესპუბლიკის კიდევ ერთი წარმომადგენელი ქუთაისელი აბაბი

კინორბაში, რომელმაც აბოლუტურ კატეგორიაში ვერცხლის მედალი მოიპოვა.

● ვაგვახარეს, აგრეთვე, ლენინგრადში გამართულ 20 წლამდე ასაკის ძიულაობის საერთაშორისო ტურნირის მონაწილე ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლებმა: სოსუმელმა მბაბარ თვალიძემ (71), ქუთაისელმა დაპით სხსაღვიძელმა (მძიმე) და თბილისელმა მალარი ბარშნაშვილმა (ახსოლუტური), რომლებიც გამარჯვებულები დაჯიბრდნენ.

საკავშირო ნაკრების შვიდი წევრიდან ხუთი ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელი იყო ტოკიოში გამართულ უკბუკ ძიულაობის საერთაშორისო ტურნირზე. საბჭოთა გუნდმა დაამარცხა ბრაზილიის, სამხრეთ კორეისა და საფრანგეთის ნაკრები გუნდები, ფინალში კი პირველობა დაიკავა მოსკოვის ქუთაისელმა დაპით სხსაღვიძელმა, რომელიც მძიმე წონაში გამოდგინდა, იაპონიის დედაქალაქში ოთხი წმინდვდრა ჩაატარა და ოთხეუე უმინდად მოიგო, რისთვისაც ყველაზე ტექნიკური მოჭიდავის პრიზი დაიმსახურა.

საქართველოს ძიულაობის ტიუმენში გამართულ საკავშირო თანხის გათამაშებაში მესამე ადგილი დაიკავეს. მართალია, ნებისმიერი სპარსო ადგილის მოპოვება წარმატებაა, მაგრამ, მაინც უნდა ითქვას, რომ ჩვენი გუნდისაგან მაინც მეტს მოველოდით.

● ტალინში გამართულ კლასიკური სტილის მოჭიდავეთა საერთაშორისო ტურნირში, რომელშიც საბჭოთა ნაკრებთან ერთად მონაწილეობდნენ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, ჩეხოსლოვაკიისა და ფინეთის ოლიმპიური გუნდები, თბილისელმა თინაზი თაღრაძემ (100) ხუთი შესვენებიდან ოთხი წმინდად მოიგო და ყველას აჯობა.

ამ შეჯიბრებაში მესამე ადგილზე გავიდნენ ქუთაისელი ვახანი ონიანი (68), თბილისელი ამირან სხსაღვიძლი (74) და ნაიზი დვალაძე (90).

● ტომიში გამართულ ტანმოვარჯიშეთა საერთაშორისო შეჯიბრებაში, რომელშიც იაპონიის, ჩინეთის, აშშ-ისა და საბჭოთა კავშირის ნაკრები გუნდები მონაწილეობდნენ,

ვათა გუნდურ პირველობაში ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენლებმა იმარჯვეს. საბჭოთა გუნდის შემადგენლობაში იყო თბილისელი ვლადიმერ გომბლაძე, რომელმაც ყველას აჯობა მრავალბრუნოვანი მარჯვე ტაიქუე ასპარეზობაში.

● თამაზ ივანიშვილმა „იტალიის დიდი პრიზის“ გათამაშებაში, რომელშიც 22 ქვეყნის უძლიერესი მესტენდურები გამოდიოდნენ, უძლიერესი ხანელი მოიპოვა როგორც პირად, ისე გუნდურ - ჩათვლაში მრგვალ სტენდზე სროლაში.

● დიდ ხერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობდა თბილისელი ხუთიდეული ვახანიშვილი ივანიშვილი. ეს შეჯიბრება უნგრეთის დედაქალაქში ჩატარდა. მან მეორე ადგილი დაიკავა. ამ ასპარეზობაში ჩვენი ქვეყნის გუნდი მეორე ადგილზე გავიდა. ისიც უნდა გავისხენოთ, რომ იავორაშვილი საბჭოთა ნაკრების წევრებს შორის უძლიერესი იყო.

● მძლეობისმა კროსმენებმა თავიანთ ტრადიციულ წარგების საერთაშორისო ტურნირში სცადეს ძალა. 5400-მეტრიან დისტანციაზე მესამე იყო თბილისელი ილია სტრიშაძე.

● პირი საერთაშორისო ტურნირის თბილისშიც უმასპინძლა. აქ გამართულ ევროსიბერისტთა ასპარეზობაში, რომელშიც საქართველოს ტელევიზიის დიდი პრიზი გათამაშდა, თბილისელმა ილია მამაძემ დიდი პრიზი დაიმსახურა. მამაძის გარდა, წარმომადგენელ ლუც ბელაშვილს შემდეგ მეორე ადგილი დაიკავა. ამასთან, მჭედლიშვილმა საკავშირო რეკორდიც დაამყარა.

მჭედლიშვილმა ამის შემდეგ მოსკოვში გამართულ საკავშირო თანხის პროგრამით გათვალისწინებულ სპარტეტოთა ფინალში იასპარეზა და მეორე ადგილი დაიკავა. მესამე ადგილზე ასევე ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელი ვლადიმერ ალმაშვილი გავიდა.

● რუმინეთის ქალაქ ეფორია-ნორდში გამართულ მოჭადრე ვათა X კატეგორიის საერთაშორისო ტურნირში თბილისელმა საერთაშორისო ოსტატმა ელიტაბარ შხილაძემ 7,5 ქულა მოაგროვა და პირველი ადგილი დაიკავა.

სამტრედელიმა ნორჩმა მოჭადრეკემ სოფიამ ტარაძემ მოსკოვში გამართულ 16 წლამდე ასაკის გოგონათა მსოფლიო პირველობის საგზურის პრეტენდენტთა მატჩში ვადამდე მოიპოვა გამარჯვება.

ასეთივე. მატირ, ოღონდ 20 წლამდე ასაკის გოგონათა შორის, თბილისში გაიმართა. აქ ერთმანეთს ორი ქართველი მოჭადრეკე მთიანეს არბახშიძე და მთიანეს აბსიანი შეხვდნენ. გაიმარჯვა არახახშიძე და მსოფლიო პირველობის საგზურიც მოიპოვა, კახიანი კი ევროპის პირველობაზე გაემგზავრება.

ლნი კომისიისთან უნდა გამოცხადდნენ სპორტულ ფორმაში ჩაცმულნი. შეგახსენებთ — „ლოკომოტივის“ სტადიონზე კომისია მუშაობს 9-15 საათამდე, სამედიცინო ინსტიტუტის სტადიონზე 9-12 და 17-20 საათამდე ყოველდღე, გარდა კვირისა. გვეკითხებიან და გვინდა გამოკვეთილად გაცნობოთ, რომ ნორმატივების ჩასაბარებლად დაშვების და განთავისუფლების საკითხს წყვეტენ პოლიკლინიკის მიერ გაკეთებული (ინსტიტუტში მისატანი ცნობის საფუძველზე) ჯანმრთელობის სამინისტროს მიერ სპეციალურად გამოყოფილი ექიმები, რომლებიც მიმღებ კომისიებთან მუშაობენ.

და კიდევ, უმჯობესია ნორმატივების ჩაბარების მსურველები თავად ლეზულობდნენ მონაწილეობას მათთვის საინტერესო საკითხების გარკვევაში, თორემ ზოგიერთი მშობლის გადაჭარბებული შურუნველობა რთულ მდგომარეობაში აყენებს ამ ღონისძიებასთან დაკავშირებულ მუშაობას.

დაბოლოს, მინდა გთხოვოთ, დროულად იზრუნეთ მიიღოთ ჩათვლის ბარათი, რომლის გარეშე უმადლეს სასწავლებელში საბუთებს არ მიიღებენ.

დაპით ბინდუაშვილი, მთავარი კომისიის თავმჯდომარე.

„დინამო“ გიგლიოთიკე სპარტოპელოს პირველი სფე

რაც კი თბილისის „დინამო“ საკავშირო სპორტულ გუნდის, იგი ერთთავად მთელი საქართველოს სპორტული საზოგადოებრიობის ყურადღების ცენტრში იმყოფება. 1936 წლიდან მონაწილეობს უმაღლეს ლიგაში ჩვენი საუკეთესო გუნდი და ნახევარ საუკუნეზე მეტა უცვლელად დგას საბჭოთა ფეხბურთის ავანგარდში, ჩვენი გამოჩენილ ოსტატებს კარგად იცნობენ მთელს კავშირში, უცხოეთის ქვეყნებშიც, დინამოელთა შორის მუდამ იყვნენ ისეთები, რომლებიც საერთაშორისო კლასის უმაღლეს სტანდარტებს უტოლდებოდნენ, ქართული ფეხბურთის ვირტუოზებს ქვეყნებშიც, პატვის სკეყვე, მაყურებელთათვისაც თბილისის „დინამოს“ მატჩები დიდი სპორტული მოვლენა იყო ყოველთვის.

საქართველოს პირველ გუნდს სხვადასხვა დროს უმადლესი სპორტული მაჩვენებლებისთვის მიუღწევია. მათი ჩამთვლა ახლა შედმეტლად მიგვაჩნია, ვინაიდან გულშემატკივრმა ზედმეტწილად კარგად იცის როლის და რა გამოჩვენებები გვაქვს მოპოვებული. ცალკეული მარცხიანი სეზონები და ჩაჯარდნის მთელი პერიოდებიც, რა თქმა უნდა, საკმარისად გვექონია, მაგრამ თავიდათავი ეგაა: თბილისის „დინამოს“ არც ერთხელ არ დაუტოვებია უმაღლესი ლიგის რიგები, ასეთი ელიტარული გუნდი ჩვენი თითებზეა ჩამოსათვლელი — კიევის „დინამო“, მოსკოვის „დინამო“, „ტოპედო“, „ზენიტი“. თვით მოსკოვის „სპარტაკსაც“ კი მოუწია ერთხელ, 1977 წელს, პირველ ლიგაში ჩამოქვეითება.

ასე რომ, თბილისის „დინამო“ მუდამ იყო საბჭოთა ფეხბურთის ერთ-ერთი ღირსეული ლიდერი, ასეთად რჩება იგი ქრატორებით დღესაც, ამჟამად რომ ვხვდებით მძიმე, ძალზე მძიმე დღეები უდგას და ამიტომაც ვაისმის საყოველთაო განგაშის სიგებალი: რა მოხდა, რაშია საქმე, რატომ ჩამორჩა საქართველოს პირველი გუნდი ასე მკვეთრად თავის ტრადიციულ, მყარად დადგენილ მაღალ დონეს? ფაქტია: ჩვენი შესანიშნავი გუნდი დღეს ამკარად გამოკვეთილი, ღრმა და სერიოზული კრიზისის, ურთულესი პრობლემების წინაშე იმყოფება. თბილისის „დინამოს“ სასწრაფო შევლა სჭირდება, მშველენი კი ჩვენი ვართ ყველანი, ჩვენ, ვინც ვართ ათეული და ათეული წლებია მხარში ვულდავართ დინამოელთა კოლექტივის.

იმის თქმა, რომ თბილისის „დინამოს“ ეს მძიმე ჩაჯარდნა რაღაც საკანგებოდ გამორჩეული, უნიკალური პარალელისა ფეხბურთში, სწორი არ იქნება. კრიზისის პერიოდები თვით საერთაშორისო ფეხბურთის ატიარებულ, ავტორიტეტულ პროფესიულ კლუბებსაც კი ჰქონიათ. კარგად მოგხსენებთ, ახლა ნაკლებად ჩანან საერთაშო-

ლის ფეხბურთის ავანგარდში ინგლისის „არსენალი“ და „ტოტენჰემი“, უნგრეთის „ფერენცვაროში“, საფრანგეთის „რეისინგი“ და „რეისი“, ბრაზილიის „სანტოსი“ მნიშვნელოვან მოუკლო ესპანეთის „ბარსელონა“ და ა. შ. ჩვენი ქვეყნის უმაღლეს ლიგაში მონაწილე ზოგიერთი გუნდიც ახლა დაბალი ლიგების ჩრდილშია მიძალული. რთული საზრუნავი და გადაუჭრელი პრობლემები ყველას საკმარისადა აქვს.

ჩამორჩენილთა შორის, სამწუხაროდ, თბილისის „დინამოსაც“ ვხვდეთ და სწორედ ეს გვაფიქრებთ ახლა ყველას, ესაა გულშემატკივართა უპირველესი სატკივარი. ისინი მწკვედ განიცდიან თავიანთი საყვარელი გუნდის ბოლო წლების წარუმატებლობებს. დროებითი, ლოკალური მასშტაბის კრიზისები სხვა დროსაც არ დაგვკლებია, მაგალითად, 1954-1958 წლების ჩემპიონატებში თბილისის „დინამო“ მეშვიდე-მეცხრე ადგილზე გადიოდა, ასე გამეორდა 1974-1975 წლებშიც, მაგრამ დინამოელები უმა-

ღლესი ლიგის პირველ ათეულს არც ერთხელ არ ჩამოსცილებიან. ეს ამბავი მუდამ საამაყო მგვაჩნდა, ჩამორჩენასაც დროებითი მოკვლენად ვთვლიდით და, მართლაც, ჩვენი იმედები საყოველთაო მართლდებოდა — თბილისის „დინამო“ კვლავ მაღლა იწვედა საფეხბურთო ევრაქიის უძნელეს საფეხურებზე.

მაგრამ, აი, დადგა 1983 წელი და თბილისის „დინამო“, ჩვენი ნაქება, საამაყო გუნდში, ყოველად გაუგონარი, სრულიად შეუფერებელი მეთექვსმეტე ადგილი დაიკავა. მეტი ამას მოჰყვა 1984-85 წლების შემდეგ და მერვე ადგილები, 1986 წელს მეხუთე ადგი-

სტრიქონები

ბრწყინვალე ოსტატები, ახლა ასეთ მოთამაშეებს გუნდის შემადგენლობაში ვეღარ ვხედავთ. ეტყობა, ჩვენმა ახალგაზრდა ფეხბურთელებმა დაკარგეს სპორტული სრულყოფისადმი მისწრაფების გრძობა.

გიორგი დოღუაშვილი, ლენინგორი.

„გაწუხებთ დმანისის რაიონის სოფელ გომარეთის მეცხვარეობის ფერმის მწყემსები. ფეხბურთი ძალიან გვიყვარს, თბილისის „დინამოს“ თამაშებს უმთავრესად ტექნიკებით ვუყურობთ, მაგრამ „დაუსწრებლად“ კარგად ვხედავთ, რომ საქმე ძალიან ცუდადაა. დამნაშავენი, რა თქმა უნდა, უშუალოდ ფეხბურთელები არიან, რომლებიც მოუწოდებდნენ, თავის შეუწყუხებლად და დაბალ დონეზე თამაშობენ. ნუთუ მათ არ აინტერესებთ თავიანთი გუნდის ბედ-იბალო?“

3. სისუაშვილი, დმანისი.

„ძვირფასო რედაქციავ, გთხოვთ გავგაგებინოთ რა ხდება თბილისის

უიკულტურა მისადავ გაგონებავა

საუბარი აბიტურიენტებთან

დროულად ვიზრუნოთ

დადაბალაქის ორ სტადიონზე, როგორც „ლელო“ უკვე ვატყობინებთ, დაიწყო ნორმატივების მიღება ფიზიკურ მომზადებაში. „ლოკომოტივის“ სტადიონზე მუშაობს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კომისია, თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის სტადიონზე — თეატრალური ინსტიტუტის, სამხატვრო აკადემიის და კონსერვატორიის კომისიები. გავიდა 4 დღე ნორმატივების მიღების დაწყებიდან და ჩამბარებულთა რაოდენობა ჯერჯერობით მინცდამინც დიდი არ არის. ჩათვლა ფიზიკურ მომზადებაში დღემდე სულ ჩაბარა 70 აბიტურიენტი. „ლელო“ უკვე იუწყებოდა, რომ პირველი, ვინც ჩათვლა ჩააბარა, იყო თბილისელი თამარ ქელიძე („ლოკომოტივის“ სტადიონზე) და ჩხორიწყული (სამედიცინო ინსტიტუტის სტადიონზე) რამბს ლემონჯავა. გელა გრიგალაშვილმა კი ორი ნორმატივით (10 ქულით) შეძლო ჩათვლის მიღება.

სასაიმოვნოა, როდესაც ხედავ, როგორ ვარჯიშობენ აბიტურიენტები ჩვენს სპორტულ ბაზაზე, რათა ხვალ თუ შეგ ჩააბარონ ნორმატივები.

საბოლოოდ დადგინდა, რომ ნორმატივები ცურვაში ჩაბარდება საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საცურაო აუზზე (I კორპუსი, სპორტის სასახლის წინ) ყოველდღე, კვირის გარდა, 12-დან 15 საათამდე. საკონტროლო გაკურვებისთვის გამოყოფილია პირველი მისისია (დომის მსივი) და კროეთის რაიონის (ორთაქალა) სასკოლათაშორისო საცურაო აუზები.

სამწუხაროდ, არიან აბიტურიენტები და მათი მშობლები, რომლებიც ვაზეთში გამოქვეყნებული პირობების ან ნაწილობრივი წაკითხვით კმაყოფილებიან ან ყურმოკრულ ყალბ ინფორმაციას იზიარებენ და საბოლოოდ ასე იქმნება გულგებობანი. დღეს განმეორებით აღვნიშნავთ, რომ სტადიონებზე ნორმატივების ჩაბარების მსურვე-

„ჩვენი გუნდის თამაშში არ ჩანს მკოდნე, ორგანიზატორი მწვრთნელის ხელწერა, ფეხბურთელები მოქმედებენ ძველი ყაიღის მოკლე დატეხვებით, მათ არა აქვთ ჩამოყალიბებული ტაქტიკური მონახაზი, ძალზე დაბალია თამაშის ტემპი, რაც შეეხება ფეხბურთელთა ინდივიდუალურ ოსტატობას, ახლანდელში, რომ შევადართო ძველი თაობის ოსტატებს, ეს ცა და დედამიწაა.“

ლონაიფო თაგაძე, სამტრედია.

„მინდა შევეკითხო თბილისის „დინამოს“ ხელმძღვანელობას: რატომაა, რომ თბილისელ ფეხბურთელს გ. აგოვეს ვერ გამოუნახა ადგილი გუნდის ძირითად შემადგენლობაში, ხარკოვის „მეტალისტში“ კი იგი ძლიერად თამაშობს? იქნებ ჩვენი გუნდის რიგაიანად არ მუშაობენ ასეთ ფეხბურთელებთან?“

3. ამარუაძი, თელავი.

„თბილისის „დინამოში“ მუდამ გამოდიოდნენ ტყავის ბურთის

„საბჭო“! „დინამო“!

საერთო კოლექტივი ერთი პრის საზრუნავია

შეიქმნა კომუნალური საზრუნავი
განხორციელდა შედეგით

დღეები, მარშან კი კვლავ დაგვიშვით: საკვების მიწოდება დაკავშირებულია დაკავებულ მეტეადგილს სხვაგვარად ვერც შეგვიძლია.

ბოლო ხანების მძიმე სიტუაციის შედეგად, ჩვენი გუნდი იქ იმყოფება, სადაც კვლავ ადგილის შენარჩუნების წარმოებს აუტსაიდენტიფიცირებელი ბრძოლა.

ამ თუ უწინდელ წარუმატებლობათა მიხედვით, ჩვენს „დინამოს“ არ დაუკარგავს თავისი კოლექტიური სიძლიერე და ავტორიტეტი, ახლა მისი თამაში ერთი და მკვეთრად გაუარსდა. ჩვენს „დინამოს“ სამწუხაროდ, ახლა აიარა, რაც იყო, იგი თანაურად თავის ტრადიციულ სფეროებს, მას ადარა ჰყავს და განაგრძობს პირველხარისხის ოსტატობას. ენერგიული, მათი, ვირტუოზული თამაში-მარტოაღწერს მოგონების არსიდან და ჩაიხსნა და საწუხიც სწორდება.

მეორე მხრივ, ერთ მთლიანობაში მოქცეულია, გამორჩეული სპეციფიკური დანიშნულებით ერთმანეთს შეაჯვარებდა და გუნდიც რამდენადმე მაინც დამაკმაყოფილებელ დონეზე ითამაშებდა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ასე არ მოხდა. პირიქით: ვეტერანთა სიძლიერე შესაძლებელი დაქვეითდა, ახალგაზრდებმა კი საჭირო სპორტული დონის ვერა და ვერ მიადგინეს. წლებადგული სეზონის დასაწყისში თბილისის „დინამო“ ერთხანს კოლექტიური მონდომებისა და მაღალი ფიზიკური დატვირთვის წყალობით გადიოდა ფონს, მაგრამ ჩემპიონატისა და თასის გათამაშების სასტარტო მატჩებში სულ მალე ვანგლო, თავის თამაშს ყველამ მივხედო, „დინამო“ კი, როგორც ხედავთ, პირველი ათეულის მიღმა აღმოჩნდა.

გვადარდებს და გვაშფოთებს ყველაფერი: ის, რომ თბილისის „დინამო“ მეთორმეტე ადგილზეა; ის, რომ იგი თანდათან, მეთოდურად უკლებს თამაშის კლასს; ის, რომ მას ადარა ჰყავს მაღალი კვალიფიკაციის ოსტატები; ის, რომ კვლავ თავი იჩინა ცალკეულ ფუნქციონირებად და ინდივიდუალურად; ის, რომ გუნდის შემადგენლობაში ნაკლებად იგრძნობა ის მშვენიერი ძალა, რომელიც იტვირთავს მძიმე შრომას თავი რომ დააღწიოს დროებით მარცხს და რაც შეიძლება სწრაფად გათანაბრებს დაწინაურებულს.

საკურთხევებია, რომ თბილისის „დინამო“ ერთ-ერთი იმ იშვიათი გუნდთაგანია, რომელიც წლიდან წლამდე მხოლოდ და მხოლოდ თავისი რესურსებით, საკუთარი ეროვნული კარებით იკვებება. განვივლილი ხანგაბი საუკუნის მანძილზე თბილისის „დინამოს“ ცნობილი მწვრთნელები თუ მიგვიპატიებთა სხვა ქალაქებიდან, თორემ მოწვეული ფეხბურთელები იშვიათად გვყოლია. ოდესღაც ასეთები იყვნენ ილია პანინი, ვიქტორ ბერეჟნი, ვიქტორ პანიუკოვი, ალექსანდრე ალშევი, გურამ ჩხარუელი, ვალერი გაზავეი... ასე თავის გატანა უმადლეს ფეხბურთში მძღვე უძნელესი საქმეა. უცხოეთის უძლიერესი საფეხბურთო პროფესიული კლუბები საარაკო თანხებს იხდიან მიწვეული ფეხბურთელების საფასურად. ჩვენი ახლანდელი საუკეთესო გუნდი კი ვის „დინამო“ შემიხვევას არ გავივლებ, რომ არ გადაიხდის ძლიერი ფეხბურთელი ვორონევიდან, ოდესიდან, იმიერკარაბეიდან თუ ხარკოვიდან. მაგალითად, წლებადგულ სეზონში კიევის „დინამოს“ დიდ შემწეობას უწევენ ოლეგ პროტასოვი და გენადი ლიტოვჩენკო, ეს ორივე ჩინებული ფეხბურთელი კი დენკარბეიტროვის საფეხბურთო სკოლის აღზრდილია. შორეული ქალაქებიდან იწვევენ ფეხბურთელებს მოსკოვის „სპარტაკი“ და „დინამო“, ჩვენ კი ასეთი მოწვეული ხალხი არ გვყავს. ჩვენ თავს ვირჩენთ ქუთაისის,

სოხუმის, ბათუმის, გაგრისა და საქართველოს სხვა კუთხეების ნიჭიერი მოთამაშეებით.

ცუდია ეს თუ კარგი, ჯერჯერობით „ჩვენი თავი ჩვენვე გვეყუდნის“, ამ მხრივ თბილისის „დინამო“ ნამდვილი საფეხბურთო ფენომენია.

მაგრამ საეკოლოგიკისა, რომ თბილისის „დინამოს“ ამ მაკოცხლებელმა წყარომ ბოლო წლებში მკვეთრად, საგრძობლად მკვეთრად მოიკლო. ცხადი და ნათელია — არც თბილისში და არც რესპუბლიკის სხვა კუთხეებში ნორჩ ფეხბურთელებთან, ბავშვებთან, მოზარდებთან ისეთი გულდადებად და მონდომებით აღარ შე-

ხდილად არ უზიარებს თავის გასაჭირს, არ ეძებს პრობლემათა გადაჭრის კოლექტიურ გზებს. ამგვარი კარჩაეტილობა მხოლოდ და მხოლოდ მაგნი, გაუმართლებელი ამბიციებია, ვეტერანთაგან, გამოცდილ ადამიანთაგან ასეთი განრიღება სრულიად გაუგებარი და მხოლოდ საზიანო საერთო საქმიანობის.

რადიკის თუ ვილაციის რიგით ასეთივე იზოლაციის ამოხრებენ საერთოდ ჩვენი მწვრთნელები და ფეხბურთის სპეციალისტები, მათ იშვიათად თუ გამოაქვთ სააშკარაზე თავიანთი ნაზრევი და ფიქრები, ფეხბურთს კი, ჩვენი აზრით, ფეხბურთის სპეციალისტმა უნდა

კი ჩვენში უმეტესად თავს არიდებენ. ტრანსპორტის ძიება დიდ სირთულეებთან არის დაკავშირებული, ამიტომაც ის, ვინც „დინამოსთვის“ მაღალი კლასის ფეხბურთელს გაზრდის, ყოველმხრივი წახალისებისა და ქების ღირსია.

საერთოდ, მაღალი კვალიფიკაციის მწვრთნელთა ამგვარი დეფიციტის განვიციდით. ამიტომაც ჩვენს ოსტატთა გუნდებში ხელმძღვანელებად წლიდან წლამდე ხან ვის მოვიწვევთ ხოლმე, ხან ვის, ჩვენი მწვრთნელები კი, რომელთაგან ბევრი უწინ ბრწყინვალე ფეხბურთელები იყვნენ, საკუთარი პროფესიის ამოღებაზე, ნამდვილ საფეხბურთო დახლოვნებაზე არც კი ზრუნავენ. იშვიათად თუ ვინმეს აქვს რეალურად დასახული და გამოხრული მისწრაფება თანდათან მიაღწიოს მწვრთნელის რთულ ხელოვნებას, სათავეში ჩაუდგეს ოსტატთა რომელიმე გუნდს, უნარიანად უხელმძღვანელოს მას.

„ლელოს“ სარედაქციო ფოსტის ყოველდღე მოაქვს ფეხბურთის მოყვარულთა წერილები. ვინ არ გავიწყდეს, საიდან არ გვეწერს: თბილისიდან, ქუთაისიდან, თელავიდან, სამტრედილიდან, აბაშიდან, მთიანეთიდან, ხაშურიდან, ფოთიდან, ლენინგორიდან, მრავალადა წერილები ჩვენი ქვეყნის სხვა ქალაქებიდანაც, მაგრამ მთელ ამ მასაში ერთ წერილსაც ვერ ნახავთ, სადაც თავის ავტორიტეტულ მოსაზრებებს ვეზიარებდნენ ფეხბურთში. მომუშავე სპეციალისტი, ვეტერანი, მწვრთნელი, მსახი, სპორტის ორგანიზატორი. თბილისის „დინამოს“ სადღესი ურთულესი პრობლემები, ეტყობა, მხოლოდ გულმშობიკავართა ენთუზიაზმსა და კეთილ სურვილებს მივანდო, მათაც, მეტი რა ჩარა აქვთ, ისეა დაჩრჩენილი შემოღობვა გამოთქვან გუნდის ესოდენ ცუდი მდგომარეობის გამო, თავიანთი რჩევადარიგება მოგვეწოდონ წამხდარი საქმის საშველად. თუმცა, მათს რეკომენდაციებშიც ვერცერთი რაბაა სასარგებლო და საყურადღებო.

ჩვენ სწორედ გულმშობიკავრებთან ვართ, ჩვენც მათს პოზიციებზე ვდგავართ, ჩვენც მოვუწოდებთ სპეციალისტებს: პრაქტიკული, პერსპექტიული რჩევა მისცენ, მხარში სძირდნენ დინამოელთა კოლექტივს.

სტრიქონები ნაილაზიდან

„ჩემი აზრით, პრესაში მცირე ადგილი ეთმობა გულმშობიკავრებს, მათს მოთამაშეებს, სწორედ მათ, ვისთვისაც არსებობს ეს შესანიშნავი თამაში. დღევანდელი დემოკრატიზაცია უფლებას გვაძლევს თბილისის „დინამოს“ თაობაზეც ვაღმოგვეცეთ ჩვენი აზრი, ჩვენ ამ გუნდის პირველი ქომაგები ვართ.

ბოლო წლებია მხოლოდ უმადლეს ლიგაში ადგილის შენარჩუნებაზე თუ ფიქრობს თბილისის „დინამო“, თანდათან დათმეს პოზიციები დინამოს „გურამს“, ქუთაისის „ტორპედომ“, ახლა მეორე ლიგაში გადასვლის საშიშროება ელის ბათუმის „დინამოს“.

ნუთუ ისეთმა საფეხბურთო რესპუბლიკამ, როგორც საქართველოა, ვერ უნდა მოუაროს თავის გუნდებს?!

ით. დღეს, როგორც არასდროს, საჭიროა საფუძვლიანი სუბსანსი ქართული ფეხბურთის ავკარგზე და ბელ-ბლბლზე. ამ მიმართებით საჭიროა საქმიანობის კარდინალური გარდაქმნა.

მეზაზ ზინინამი,
ბიოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი.
თბილისი.

„თბილისის „დინამოს“ ნაკლოვან მხარეთაგან გამოვყოფ იმას, რომ მოთამაშეებს აკლიათ გადაადგილების სისწრაფე, ისინი არ ეძებენ აქტიურ პოზიციას, ძალზე დაბალია პასის კულტურა, არ არის კომბინაციური შემთავება, ფეხბურთელები ცუდად იყენებენ სტანდარტულ მდგომარეობებს, ზედმეტად ერთმანეთს ინდივიდუალური თამაშით, შეტევას ძალზე ხელი ტეპით ანეითარებენ, დაბალია ორიენტირების სისწრაფე, მეტოქის შეტევისას მკვეთრად ხშირად იხევიან“.

მ. ჩაბალიშვილი,
ონის ფეხბურთის რაიონული ფედერაციის თავმჯდომარე.

„თბილისის „დინამო“ ტაქტიკურად ძალზე ღარიბად, ზოგ შემთხვევაში უმწოდოდ გამოიყურება. ძალზე ცუდადაა ახალგაზრდა მეკარე ალზრდის საქმე, საერთოდ, რეზერვების მომზადებას გაცილებით მეტი ყურადღება უნდა მივაპყროთ“.

მ. გ. ბაბაშვილი,
სოხუმი.

ვახა ჭანთელი,
თბილისის „დინამოს“ გულმშობიკავართა კლუბის პრეზიდენტი სექტორის ხელმძღვანელი.

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

თბილისის „დინამო“ ახლა მარცხდება არა რაღაც „გაურკვეველ“ მიზეზების გამო, არამედ იმი-ტომ, რომ საგრძობლად ჩამორთანამდროვე ფეხბურთის განვითარების ტემპებს, საერთო ტენდენციურ პროგრესს, მის წინა თითო-ორთა ნამდვილი ტატი თუ შემორჩა, დანარჩენი-ამქარად ვერ ასცდნენ საშუალოდ.

თბილისის „დინამოს“ ახლა ვერანებიც არიან და ახალგაზრდებიც. მოსალოდნელი იყო, რომ ელი თათბის ოსტატობა და გა-ვივლებდა, ერთის მხრივ, ხოლო ახალგაზრდების საბრძოლო სუ-ბკვეთება და მისწრაფებანი,

(თბილისი), ა. წოწონავამ, ვ. გვიჩინამა, ბ. მენაბდე (სოხუმი), პ. თენიშვილი (წყალტუბო), თ. ნორაიანი (ფოთი), ა. თავართქილაძემ, ა. ხელოძემ, კ. მიქელთაძემ (სამტრედი), პ. მინდლიაძემ, გ. ჯანაშიამ, ე. ბასილიამ (გეგუკორის რ-ნი), ჯ. ბილიბოძემ (მხარაძე), მ. ჩაჩანიძემ (გარდაბანი), ნ. ქანტარია (ცხაკაია), ს. დარასაძემ (შაიაკოვსკი), გ. არჯვანიძემ (ორჯონიკიძის რ-ნი), ვ. არგოხელმა (ანბეტის რ-ნი), გ. მურადოვმა (ზაქათალა), ე. აფაქიძემ, ლ. შონიამ, ზ. ქარდავამ, კ. გერგუდავამ, ნ. გერგუდავამ, ს. შონიამ (წალენჯიხის რ-ნი), დ. მამალაძემ (ჩოხატაური), ზ. გელაშვილმა, თ. ქელიძემ (ხაშურის რ-ნი), ნ. პაქორობამ (აბაშა), ვ. ფაცულიამ, შ. გვალაძემ, ხ. ხეტიამ (ზუგდიდი), ზ. მახშიშვილმა (გორი), ზ. ფიფიამ (გალის რ-ნი), ტ. გუჩანიძემ, ვ. დუმბაძემ (ბათუმი), ნ. პერანიძემ, მ. გაჩეჩილაძემ, მ. კურტანიძემ (ხესტაფონი), ა. მერაბიშვილმა, გ. ბოლდაშვილმა (სიღნაღის რ-ნი), ვ. შუკაიძემ, პ. მოწინიძემ, დ. ქვიშვილმა (ქუთაისი) და სხვებმა.

„თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

„წლების მანძილზე ჩვენს გუნდებში მუდამ პრაქტიკა დაინერგა: ხშირ შემთხვევაში სრულიად დაუსაბუთებლად, გაუმართლებლად გადაწყვეთ ფეხბურთელები გუნდიდან გუნდში, ამის შედეგად ფაქტიურად დავშლეთ ქუთაისის „ტორპედო“.

თაობათა ცვლა სპორტში გარდუვალი მოვლენაა, მაგრამ მას სრულ მხალდაცობაში უნდა შევხედეთ და სწორედ ამის გამოცაა, რომ დღევანდელ მდგომარეობაზე მივედ-

დიდი გაპარჯება

დასასრული

რე ჯამდება შედეგები, ტარდება რთული არითმეტიკული გამოთვლები... სანამ მსაჯთა კოლეგია ამ მანიპულაციით იყო ვართული, რბოლის ყველა მონაწილემ უკვე იცოდა, რომ გამარჯვება ამჯერად მასპინძლებს დარჩათ და ულოცავდნენ მათ წარმატებას.

წარმატება კი მართლაც დიდი გახლდათ. ყველაფერს რომ თავი და-

ვანებოთ საგზატიკელო ველოსპორტში ასეთი მიღწევები ჩვენს რესპუბლიკას არახდროს მქონია. ჯერ ერთი, გუნდური გამარჯვება კაბუჯთა II საკავშირო თამაშების პირველ სახეობაში — მრავალდღიან ველორბოლაში. მერე კიდევ ერთი ოქროს მედალი — ვახილი დავიდენკოს პირად ჩათვლაში. და ბოლოს ვარი კეხება მთელი მომავლებული ვეიცხლის მედალი.

საქართველოს ველოსიპედისტებმა

მართლაც დიდებულ წარმატებას მიღწეეს და გუნდის ყველა წევრი საგანგებო ქებას იმსახურებს, ესენი არიან: თბილისელები ვახილი დავიდენკო და ვიქტორ ოვანესიანი, რუსთაველი გარი კეხა, ქუთაისელები ბარუკი ხორგუანი და ვიტალი მუშუქიანი, ლაგოდეხელი მამულა შუბიითიძე, ყველა სპორტსმენი პროფკავშირული სპორტული საზოგადოების წარმომადგენელია. მათთან ერთად უნდა აღვნიშნოთ მწვერთნელთა ბრიგადის მიერ გაწეული დიდი და ნაყოფიერი მუშაობა, რომელსაც კარლო შენგელია მეთაურობდა (მწვერთნელები — ავ-

თანდელ ხახიაური, რამაზ წაქაძე, პოტორ ჩევიარდოვი), აგრეთვე ნაკრების მონაწილეთა პირადი მწვერთნელები ვიქტორ მალცევის, ვლადიმერ კეხას, ალექსანდრე თავაძის, მიხეილ ხარაბიას, გივი ყაველაშვილის დიდი დამსახურება.

მაშ ასე, კაბუჯთა მეორე სპორტული თამაშების სტარტზე მომავლებულია უბრწყინვალესი წარმატება.

შეჯიბრების საბოლოო შედეგებისა და ცალკეულ სპეციალისტთა დეაქლის შესახებ უფრო დაწვრილებით გაზეთის მომდევნო ნომერში ვისაუბრებთ.

სსრ კავშირის ჩამართვანი ჩამართვანი

„მშენებელი“ სსრ „დედა“ დანი

რეგისტრაცია საკავშირო ჩემპიონატის X ტურში საქართველოს გუნდების წარმატება უკვე გაუწყობთ. ამ დღეებში გამართული სხვა მატჩები ასე დამთავრდა: „სლავა“ — „ლოკომოტივი“ 14:8, ასე — ტირასპოლის გუნდი 32:6, ეტს — სსა 15:22, „ლოკომოტივი“ — ლენინგრადის გუნდი 22:6.

ვეროსი ჩამართვანი ტელეპროგრამა

ცენტრალური ტელევიზია გადმოსცემს ყველა თხუთმეტი მატჩის პირდაპირ ტრანსლიაციას ევროპის ჩემპიონატიდან — განაცხადა სსრ კავშირის სახტელერადიო-ოკომიტეტის სპორტული გადაცემების მთავარი რედაქციის მთავარი რედაქტორის მოადგილემ ა. რატენმა და დასძინა, რომ რეპორტაჟები გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკიდან გადმოსცემენ ცნობილი კომენტატორები ვ. მასლაჩენკო და ვ. პერეტურინი. იმ გულშემატკივართათვის, რომლებიც ვერ შეძლებენ საღამოს ტელეტრანსლიაციების ნახვას, დაგეგმილია რეპორტაჟების ჩანაწერების ჩვენება მეორე დღეს, დილით, ზუსტი დრო აღნიშნული იქნება სატელევიზიო პროგრამებში. ჩემპიონატის მსვლელობის შესაძლებელია სტრანსლიაციო დროის დაზუსტება, რაზედაც ფეხბურთის მოყვარულები ინფორმირებული იქნებიან გაზეთების საშუალებით.

ბათუმელი სპორტისო მატჩი

3 ივნისს ბათუმში გაიმართა ანანაგური საერთაშორისო მატჩი ფეხბურთში. ბათუმის დინამოელებმა მიიღეს ქ. ბლაგოვეგრადის (ბულგარეთი) „პირინი“.

თამაშის მე-15 წუთზე ანგარიში დინამოელებმა თოფურძემ გახსნა, მერე კი დინემა თანაფარდობა აღადგინა — 1:1.

შესვენების შემდეგ ბათუმელმა მენაბდემ და ბლაგოვეგრადელმა პეტუნოვმა კიდევ თითო ბურთი გაიტანეს და მატჩიც ფრედ დამთავრდა — 2:2.

ლევან ჯაჭვარაძე
(„ლელოს“ სპ. კორ.)

უიქენა სტუმრებთან გუნდი

ჩვენს საფეხბურთო კოლექტივების დიდ ოჯახს კიდევ ერთი ახალი წევრი შეემატა — შეიქმნა თბილისის სტუდენტობის ფეხბურთელო გუნდი. 3 ივნისს ამ გუნდმა სტუდენტობის (ვაკე) სტადიონზე ფეხბურთში თბილისის პირველობის მორიგ ტურში საწარმოო გაერთიანება „მოინს“ გუნდს უმასპინძლა.

კვირიდან კვირამდე

„იზვისტია“ — 31 მაისი. „ლურჯატის შიება“. ვიანესლავ ფეტისოვი ევროპის საუკეთესო პოკისტად სცენს სპორტის ამ სახეობის სპეციალისტებმა.

31 მაისი. „საფეხბურთო ტრადიციის ექო“. ყოველი მატჩის დაწყების წინ ბრიუსელის „ეიზელის“ სტადიონის ერთ ტრიბუნაზე უამრავი ყვავილები აწყვია.

„ტრუდი“ — 31 მაისი. „დიდების ზღურბლს მიღმა“. გვესაუბრება ორგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ძალოსნობაში ვასილი ალექსევი.

1 ივნისი. „როდესაც ტიტები ჰყვებიან“. ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატზე საბჭოთა ნაკრების პირველი მეტოქე პოლანდიის გუნდია.

„ოკონომიკი“ — № 21, 1988. „პრეცედენტი“ ოლეგ ბლოხინის ცხოვრების სამი თვის ქრონიკა, ანუ ავსტრიულ კლუბ „ფორვერტსში“ მისი გადასვლის ძალზე ყურადსაღები ისტორია, რომელიც სცილდება კერძო შემთხვევის ჩარჩოებს.

„სოვეტსკი სპორტი“ — 29 მაისი. „ნაბრძანება წაგება“. კიევის ასკ-ის საკალათბურთო გუნდში „ამბოხების“ მიზეზები და შედეგები.

3 ივნისი. „საპირთა საფეხბურთო საბჭო“. სკკპ ცენტრალური კომიტეტში გაიმართა საუბარი უმაღლესი ლიგის გუნდების მწვერთნელებთან.

4 ივნისი. რამდენიმე დღეში დაიწყება ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატი. რედაქციის „პირდაპირ ხახუე“ არიან ინგლისის ნაკრების მწვერთნელი ბობი რობსონი და პოლანდიის ნაკრების მწვერთნელი რინუს მიჰელსი.

ბათუმელების ცხრილი

მდგომარეობა 5 ივნისისთვის

„მშენებელი“ სსა (მონინო)	10 9 1 0 29
„ლოკომ.“ (მ.)	10 8 0 2 26
„ავიატორი“ (კ.)	10 7 0 8 24
ასე (ალმა-ათა)	10 5 2 8 24
რკ „ელმაგ.“	10 5 1 4 21
„სლავა“ (მ.)	9 5 0 4 19
ეტს (კრანს.)	10 4 1 5 19
„ელ.“ (ტირ.)	10 2 1 7 15
„ვეზდა“ (ტაშ.)	10 2 0 8 14
„ფილი“ (მ.)	8 1 0 7 10
„ელ.“ (დენ.)	9 0 0 9 9

XI ტურში საქართველოს გუნდები მოსკოვში იასპარებებენ. დღეს „ელმაგალი“ ეთამაშება „ლოკომოტივს“, ხვალ ქუთაისის „მშენებლის“ მეტოქე იქნება „ფილი“.

„სპორტლოტო“

სპორტული ლატარიების მთავარმა სამმართველომ შეაჯამა 29 მაისის გამართული „სპორტლოტოს“ მორიგი, 22-ე ტირაჟების შედეგები. „სპორტლოტო 6 45“-დან: გაიყვია 1535486 ბარათი.

ექვსი ციფრი ვერაფერ გამოიცნო. ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (105 ბარათი) მოგება 438 მანეთია, ოთხისთვის (4256) — 16, სამისთვის (46784) — 3.

„სპორტლოტო 5 86“-დან: გაიყვია 16148315 ბარათი.

ხუთი ციფრის გამოცნობისთვის (28 ბარათი) მოგება 10 000 მანეთია, ოთხისთვის (4748) — 178, სამისთვის (162075) — 8.

22-ე ტირაჟების მოგებები გაიცემა 13 ივნისიდან 13 ივლისის ჩათვლით.

რედაქტორი
თ. ბაჩიალიაძე

„სპორტლოტო“ — 88

1988 წლის მე-18 ტირაჟიდან ავტომანქანის ურიგოდ შექმნის უფლებები გაზარდა იმ პირთათვის, ვინც სპორტული ლატარიებში მოიგებს 10 000 მანეთს.

ავტომანქანა „ფიგული“ ვაზ-2107-ის ურიგოდ შექმნის უფლება ეძლევა იმ პირებს, ვინც ლატარია „სპორტლოტოს“ ერთტირაჟიანი ბილეთის ერთ ან ორივე ვარიანტში მოიგებს 10 000 მანეთს და აგრეთვე მათაც, ვინც იგივე თანხას მოიგებს ნუმერაციით ერთმანეთის მიმდევარამდენიმე ბილეთის ჯამში.

ავტომანქანა „ფიგული“ ვაზ-2107-ის ურიგოდ შექმნის უფლება ეძლევა ათტირაჟიანი ბილეთით ყველა მოგების ჯამში 10 000 მანეთის დაგროვების შემთხვევაში და აგრეთვე იმ ბილეთებსაც, რომლებიც ათჯერადად მონაწილეობენ ერთ ტირაჟში.

ავტომანქანა „ვოლგა“ ვაზ-24-10-ის ურიგოდ შექმნის უფლება ეძლევა იმ პირებს, რომლებიც ათტირაჟიანი ბილეთით ერთ ტირაჟის ერთ ვარიანტში მოიგებენ 10 000 მანეთს და აგრეთვე მათ, ვინც ასეთვე ბილეთით აღნიშნულ თანხას მოიგებენ ერთ ტირაჟში ათჯერადად მონაწილეობით, ოღონდ ერთ ვარიანტში და ერთჯერადად.

ლატარია „სპორტპროგრესში“ ავტომანქანა „ფიგული“ ვაზ-2107-ის ურიგოდ შექმნის უფლება ეძლევა იმ პირებს, ვინც უფლება ეძლევათ იმ პირებს, ვინც 10000 მანეთს მოიგებს ერთ ვარიანტში, ან რამდენიმე ვარიანტის ჯამში.

სპორტული ლატარიების მოყვარულთა რესპუბლიკური კონკურსში მონაწილეობას იღებენ ის პირები, რომელთა მოგება 10000 მანეთზე ნაკლებია, მაგრამ, მოგებული თანხა არ უნდა იყოს „ფიგულის“ მარკის ავტომანქანის ლირებულზე ნაკლები.

1988 წლის ხუთ თვეში ჩვენს რესპუბლიკის 30-ზე მეტი მაკროერებელი გახდა საკუთარი ავტომანქანის მფლობელი.

შეგახსენებთ, რომ „სპორტლოტოს“ 24-ე ტირაჟის ბილეთების მიღებასთან ერთად შეწყდება „სპორტპროგრესის“ ევროპის საფეხბურთო ჩემპიონატისადმი მიძღვნილი სპეციალური ტირაჟის ბილეთების მიღებაც.

ამ ტირაჟის მონაწილეებს ეძლევათ კიდევ ერთი შესაძლებლობა გახდნენ ავტომანქანა „ფიგულის“ მფლობელები.

ვისურვებთ წარმატებას!

სამსპორტლოტო

უახსრეთი

უახსრეთი მიწვევას ელოდება

გვრის ნაკრებისა და მსოფლიოს ერთ-ერთმა საუკეთესო მეკარემ პარლდ შუმბახი 15 სეზონი დაჰყო „იოლის“ შემადგენლობაში. შარშან თავისი წიგნის გარშემო ატეხილი სკანდალის შემდეგ იძულებული გახდა გადასულიყო „შალკე 04“-ში. წლეულს „შალკე“ ეროვნულ ჩემპიონატში სუსტად გამოვიდა, ბოლო ადგილი დაიკავა და ბუნდესლიგას გამოეთხოვა. გუნდიდან წავიდა მისი მეკარე პარლდ შუმბახიც.

ახლა იგი უცხოეთის გუნდებიდან მიწვევას ელოდება, ბუნდესლიგაში თამაშს კი აღარ აპირებს.

ყველაზე მოხერხებული სიმულიანტი, რომელიც უმიზეზოდ ეცემა მინდორზე და ამით პენალტებს იმსახურებს — ფრანკ მილი (დორტმუნდის „ბორუსია“).

ყველაზე აგრესიული გულშემატკივრები ჰყოლია „შალკე-04“-ს.

ყველაზე უხეში გუნდი — „ვალდოვი“ (მანშტეინი).

ბადანსვლის დრო დადებ

ფეხბურთელთა ერთი კლუბიდან ან ქვეყნიდან მეორეში გადასვლა ტრადიციულად ეროვნული ჩემპიონატების დამთავრების შემდეგ ხდება. დღეს ჩვენ ვთავაზობთ რამდენიმე ასეთ შემთხვევას.

კაშინი თბილისეტი წლის განმავლობაში ეს გვარი მჭიდროდ იყო დაკავშირებული დსავლეთ გერმანიისა და ევროპის ერთ-ერთ საუკეთესო კლუბთან — მიუნხენის „ბაიერთან“. გუნდის შეტევების სულის ჩამდგმელი ჯერ კარლ-ჰინცი იყო, მოგვიანებით კი მისი უმცროსი ძმა მიქაელი. ახლა, ამ უკანასკნელმაც გადაწყვიტა დასტოვოს მშობლიური კლუბი. ამიერიდან მიქაელ რუმენიგე დორტმუნდის „ბორუსის“ ღირსებას დაცავს.

იუგოსლავიის ნაკრებისა და ბელგრადის „პარტიზანის“ კაპიტანი

27 წლის მცველი ლიუბომირ რადანოვიჩი მომავალი წლიდან ლიევის (ბელგია) „სტანდარდში“ ითამაშებს.

ქვე 9 წელია საბერძნეთში მოღვაწეობს პოლონეთის ნაკრების ყოფილი მწვერთელი იაცეკ გმონი. წლეულს, მისი ხელმძღვანელობით „ლარისამ“ პირველად მოიხვეჭეს ჩემპიონის სახელი. მომავალი წლიდან გმონი პირგოსის „ოლიმპიკოსში“ მიუშვებენ.

„სპორტპროგრესი“, 24-ე ტირაჟის პარტობა (11-12 ივნისი)

სსრ კავშირის ჩამართვანი უახსრეთში (პირველი ლიგა)	პროგრესი
1. „დედა“ (რედა) — „შინიკი“ (იაროსლავლი)	11.VI 80 10 10
2. ასე „კარპატი“ (ლეოვი) — „ბაიერია“ (ხიმფროპოლი)	11.VI 60 30 10
3. „როტორი“ (ვოლგოგრადი) — „სპარტაკი“ (ორჯონიკიძე)	11.VI 60 30 10
4. ასე (როსტოვი) — „დინამო“ (სტავროპოლი)	11.VI 30 50 20
5. „ვეზდა“ (პერმი) — „კუზნეცნი“ (კემეროვი)	11.VI 20 60 20
6. „ვოლგა“ (ტიუმენი) — ცხკა	11.VI 20 20 60
7. „ფახთაქორი“ (ტაშკენტი) — „გურია“ (ლანჩხუთი)	11.VI 60 30 10
8. „კოტაიკი“ (აზოვიანი) — „ზარია“ (ვოროშილოვგრადი)	11.VI 40 50 10
9. „სუბანი“ (კრასნოდარი) — „როსტსელმაში“ (როსტოვი)	11.VI 50 30 20
10. „კოლოხი“ (ნიკოპოლი) — „მეტალურგი“ (შაპოროვი)	11.VI 30 30 40
ვეროსი ჩამართვანი უახსრეთში (პირ)	
11. დანია — ესპანეთი	11.VI 10 30 60
12. ინგლისი — ირლანდია	12.VI 80 10 10
13. პოლანდია — სსრ კავშირი	12.VI 40 30 80

მარჯვება მოიპოვა მოსკოვში, ხადაც გულმინ დაიწყო ა. ხარლამიევის პრიზის გათამაშება სამბოში. ასპარეზობაში მონაწილეობენ აგრეთვე ბულგარეთის, ესპანეთის, იტალიის, მონღოლეთის, სოფრანეთის, იაპონიის, აშშ-ის წარმომადგენლები.